

# COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MERCREDI 10 JUILLET 2013

Matin

---

# COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

van

WOENSDAG 10 JULI 2013

Voormiddag

---

De vergadering wordt geopend om 10.23 uur en voorgezeten door mevrouw Kristien Van Vaerenbergh.  
La séance est ouverte à 10.23 heures et présidée par Mme Kristien Van Vaerenbergh.

De **voorzitter**: Vraag nr. 18536 van mevrouw Coudyser wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

**01** Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Justitie over "de overbrenging van gedetineerden naar Marokko" (nr. 18949)

**01** Question de M. Peter Logghe à la ministre de la Justice sur "le transfèrement de détenus vers le Maroc" (n° 18949)

**01.01** **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, in België zitten ruim 1 300 gedetineerden met de Marokkaanse nationaliteit. Wij dringen er in onze fractie, maar niet alleen wij, al heel lang op aan om die personen terug te sturen naar hun land van herkomst.

Uw voorganger, minister De Clerck, was nog optimistisch en had het erover dat 200 Marokkaanse gedetineerden zouden kunnen worden teruggestuurd. U was een stuk voorzichtiger en had het over 56 dossiers.

Zestien jaar topdiplomatie met Marokko heeft niets of bijna niets opgeleverd. Juist geteld 11 criminelen werden naar Marokkaanse cellen overgevoerd.

Steeds meer partijen vragen meer druk op de Marokkaanse autoriteiten. Iedereen kon lezen dat het pas na maanden van zeer moeilijke diplomatie is gelukt om zeer recent 5 gedetineerden naar Marokko over te vliegen.

Kunt u bevestigen dat dat inderdaad pas is gelukt na maanden moeizame onderhandelingen? Waar liggen de moeilijkheden bij Marokko?

Hoeveel dossiers worden momenteel voorbereid? Werden die dossiers ondertussen voor goedkeuring aan de Marokkaanse overheden bezorgd? Binnen welke termijn wilt u bijkomende Marokkaanse gedetineerden terugsturen? Hebt u een termijn in uw dossiers die ter goedkeuring werden bezorgd, vastgelegd?

Van verschillende zijden wordt aangedrongen op meer druk van de Belgische overheid op de Marokkaanse overheid. Hoe zult u de druk de komende weken en maanden verhogen, denkt u?

Als het niet lukt om dossiers sneller en op een voor België positieve manier af te werken, overweegt u dan om het drukkingmiddel van de ontwikkelingssamenwerking of van andere vormen van samenwerking te gebruiken om Marokko op andere ideeën te brengen?

Met welke andere landen is dit land in onderhandeling om gedetineerden van die thuislanden terug te sturen?

**01.02** Minister **Annemie Turtelboom**: Op zaterdag 29 juni zijn per militair vliegtuig vier Marokkaanse gedetineerden overgebracht naar Marokko. Een bilateraal overleg inzake overbrengingen heeft op 29 april plaatsgevonden te Marokko, met als doel de samenwerking op het vlak van overbrenging nog beter af te stemmen. Een vijfde gedetineerde was intussen aan het einde van zijn straftijd gekomen en werd als illegale vreemdeling overgedragen aan DVZ met het oog op zijn verwijdering naar Marokko. De verwijdering had

reeds vorige week plaats. Eerst ging het over zes personen, waarvan één iemand illegaal was geworden. Nu was er weer iemand op het einde van de straf tijd.

Het aantal dossiers inzake gevangenen die effectief in aanmerking komen voor een overbrenging op basis van het aanvullend protocol bij de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Marokko inzake bijstand aan gedetineerde personen en de overbrenging van gevonnen personen, ondertekend te Brussel op 7 juli 1997, is moeilijk weer te geven. Verscheidene dossierstudies naar alle voorwaarden die in het verdrag tussen België en Marokko zijn opgenomen, vinden momenteel plaats. Zodra men beschikt over de dubbele nationaliteit Belg-Marokkaan, komt men niet in aanmerking tot overbrenging conform het verdrag.

Op geregelde tijdstippen worden dossiers bezorgd aan de Marokkaanse autoriteiten. Het verdrag voorziet evenwel in geen enkele termijn. De bereidheid tot samenwerking van de Marokkaanse autoriteiten, blijkt uit de overbrenging van de vier Marokkaanse gedetineerden en de samenwerking is door het recent overleg nog beter afgestemd. De overdracht aan de Marokkaanse autoriteiten is hierdoor vlot en efficiënt verlopen.

België is het enige land van de EU dat met Marokko een akkoord over de overbrenging van veroordeelde gevangenen zonder hun instemming heeft weten te sluiten en uit te voeren. Verscheidene EU-lidstaten, waaronder voornamelijk Nederland en Frankrijk, zijn vragende partij voor een gelijkaardig akkoord met Marokko, maar zijn er vooralsnog niet in geslaagd om dat te onderhandelen.

**01.03 Peter Logghe (VB):** Bedankt voor uw antwoord.

Er zou wat extra druk mogen worden uitgeoefend. Ik verneem dat er niet is voorzien in termijnen voor het nemen van een beslissing door Marokko over het terugnemen van Marokkaanse gedetineerden. Evenmin hebt u mij gezegd hoeveel dossiers momenteel aan Marokko zijn bezorgd voor goedkeuring. Zijn dat er drie, of tien, of vijftien?

**01.04 Minister Annemie Turtelboom:** We hebben permanent contact over twintig tot vijfentwintig dossiers. Sommige gedetineerden blijken niet de nationaliteit te hebben, bij sommigen hebben we een probleem met de vingerafdrukken. De grootste moeilijkheid in de dossiers blijft de identificatie. Vaak gaat het om personen die geen identiteitspapieren meer hebben, maar waarvan wij weten of vermoeden dat ze de Marokkaanse nationaliteit hebben. Dan gaat het gewoon zeer praktisch in het werk: vingerafdrukken nemen, doorsturen, zorgen dat die in hun databanken aanwezig zijn, namen doorsturen, op zoek gaan naar geboorteaktes. Het is een zeer tijdsintensief werk om op een bepaald moment tot erkenning te komen.

**01.05 Peter Logghe (VB):** Ik stel in elk geval vast dat het toch heel moeizaam verloopt. U zegt dat het geen moeizame onderhandelingen waren, maar na zoveel jaren diplomatie is het maar gelukt om 11 personen over te brengen.

**01.06 Minister Annemie Turtelboom:** Het is wel de eerste keer dat wij erin slagen om gedetineerden effectief terug te sturen. We zijn ook het enige land dat daarin slaagt.

**01.07 Peter Logghe (VB):** Het aantal Marokkaanse gedetineerden in onze gevangenissen is natuurlijk ook bijzonder groot.

Ik weet wel dat het moeilijk is om identiteitsgegevens en documenten te verzamelen, maar het zou misschien helpen om met Marokko een termijn af te spreken of om bepaalde zaken in overleg proberen vlotter te krijgen. Aan het tempo dat het nu immers gaat, zijn we nog een aantal jaren bezig.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**02 Question de M. Josy Arens à la ministre de la Justice sur "l'organisation du cadre au palais de justice d'Arlon" (n° 19135)**

**02 Vraag van de heer Josy Arens aan de minister van Justitie over "de organisatie van de personeelsbezetting in het gerechtsgebouw van Aarlen" (nr. 19135)**

**02.01 Josy Arens (cdH):** Madame la présidente, madame la ministre, vous n'êtes pas sans savoir qu'à la fin

du mois de juin, une action de protestation a été soutenue par l'Association syndicale des magistrats et de l'Ordre des barreaux francophones au palais de justice d'Arlon.

Parmi les inquiétudes des magistrats, il faut mentionner le problème posé par le cadre: deux magistrats - dont le président du tribunal de première instance d'Arlon - partiront bientôt à la retraite. Trois juges de complément risquent de quitter le Luxembourg. Ces faits sont connus du SPF Justice depuis fin novembre 2012. Or les places vacantes n'ont toujours pas été publiées au *Moniteur belge*. On sait qu'un délai de sept à huit mois est nécessaire après les publications au *Moniteur belge* pour que les magistrats soient désignés. L'arriéré judiciaire que cette situation va engendrer sera donc très important.

Madame la ministre, pourquoi, alors que les cadres sont maintenus dans le projet de loi sur les arrondissements judiciaires qui vient d'être adopté par la Chambre et que des magistrats seront retraités à la fin du mois d'octobre 2012, la vacance de leurs postes n'a-t-elle toujours pas été publiée? Quelles solutions proposez-vous pour gérer l'arriéré judiciaire à Arlon?

**02.02 Annemie Turtelboom**, ministre: Cher collègue, le cadre du tribunal de première instance d'Arlon prévoit huit magistrats. Sept sont actuellement présents. La loi du 31 décembre 2012 portant des dispositions diverses en matière de justice a augmenté ce cadre en ajoutant un magistrat. Cette place vacante a été publiée au *Moniteur belge* du 26 avril dernier. Il est prévu qu'il entre en fonction en octobre.

Je suis aussi informée du départ à la retraite de deux magistrats du tribunal de première instance d'Arlon. Vu qu'un de ces départs n'a pas encore été approuvé par le Roi, il est pour le moment impossible de publier la place vacante afin de pourvoir au remplacement. Mon administration assurera cependant bien le suivi de cette procédure.

Quant à votre crainte que trois juges de complément quittent le Luxembourg, je n'identifie pas clairement à quelle situation vous vous réferez. Néanmoins, je puis vous informer que le projet de réforme du paysage judiciaire prend en compte le contexte actuel pour fixer le nouveau cadre. Les places de magistrats de complément y seront intégrées et ne seront donc pas perdues, quoi qu'il arrive.

**02.03 Josy Arens** (cdH): Madame la présidente, je remercie la ministre pour ses réponses complètes et précises. Je suivrai bien sûr de près ce dossier.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**03 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Justitie over "de strijd tegen verkrachtingen in België" (nr. 19199)**

**03 Question de M. Peter Logghe à la ministre de la Justice sur "la lutte contre les viols en Belgique" (n° 19199)**

**03.01 Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, de problematiek van de verkrachtingen in België wordt regelmatig onder de aandacht gebracht. Het grote aantal geregistreerde gevallen – er is natuurlijk een grote grijze zone – deed uw collega en uzelf in elk geval ertoe besluiten de strijd tegen verkrachtingen in uw nationaal veiligheidsplan op te nemen.

In een vorig antwoord kondigde u een evaluatie aan van de seksuele agressie set (SAS). De circulaire COL 10/2005 zou door het parket-generaal van Luik, in opdracht van het College van procureurs-generaal en met ondersteuning van uw diensten, worden geëvalueerd en worden bijgestuurd waar nodig.

Ik heb drie korte vragen voor u. Wanneer sluit men de evaluatie van de circulaire af of is de evaluatie ondertussen afgesloten?

Welke resultaten zijn er uit de evaluatie gekomen? Zal men inderdaad de circulaire COL 10/2005 bijsturen en op welke manier zal dat dan gebeuren? Vraagt de sector om een bijsturing en zo ja, in welke zin?

Komt er eventueel een wetgevend initiatief om het in België wijdverspreide fenomeen van verkrachtingen en groepsverkrachtingen aan te pakken? Komt er meer controle in bepaalde risicogebieden? Worden de straffen verhoogd? Met andere woorden, kunnen wij beleidswijzigingen verwachten?

**03.02** Minister **Annemie Turtelboom**: Mevrouw de voorzitter, het College van procureurs-generaal heeft inderdaad aan het parket-generaal van Luik de opdracht gegeven de COL 10/2005 inzake de seksuele agressie set te evalueren. Daartoe werden mijn diensten DSB en NICC aangeduid om hierin ondersteuning te bieden.

Daarenboven werd in het college een werkgroep opgericht die bestaat uit relevante actoren die de evaluatie kunnen begeleiden. De werkgroep kwam nog maar pas samen op 17 juni.

Het is een grootschalige evaluatie. Alle parketten, alle politiezones, alle FGP's, 27 onderzoeksrechters, de medische wereld en de laboratoria werden schriftelijk bevraagd omtrent het gebruik van de SAS. Daarenboven worden een aantal zaken meer uitgediept aan de hand van interviews.

Ik wil echter nog niet vooruitlopen op de resultaten van de evaluatie en het parket-generaal van Luik en mijn diensten de kans geven de evaluatie ten gronde af te werken. Normaal gezien wordt het eindrapport verwacht op het einde van het jaar.

Ik wil er daarenboven op wijzen dat ik samen met mijn collega seksueel geweld zeer serieus neem. Daartoe wordt het als prioriteit in het nationaal veiligheidsplan opgenomen.

Wat de minderjarige slachtoffers betreft, verwijs ik graag naar het protocol Welzijn-Justitie, waaruit het structureel overleg van het Vlaams Forum Kindermishandeling is ontstaan. Alle vormen van kindermishandeling, waaronder ook seksueel geweld, komen daarin aan bod. Daarenboven zal het volgend nationaal actieplan inzake geweld op vrouwen een apart luik seksueel geweld bevatten.

Vorbereidingen hiervoor, waaraan Justitie als partner uiteraard deelneemt, zijn in volle gang. Deze problematiek zal ook daar aan bod komen. Er wordt dus op verschillende niveaus bekeken hoe wij het fenomeen van de verkrachtingen beleidsmatig beter kunnen aanpakken.

**03.03** **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

De eerste vergadering vond plaats op 17 juni 2013 en u verwacht een rapport tegen eind dit jaar. Ik ben een klein beetje verontrust. Ik verwacht nog weinig beleidsaccenten tijdens deze legislatuur. Ik zou nochtans uw aandacht willen vragen voor deze problematiek.

Inzake het aantal verkrachtingen en groepsverkrachtingen, alsook over slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel heb ik van staatssecretaris De Block cijfers gekregen. Het aantal dossiers blijft jaar na jaar toenemen. Dit is toch wel een problematiek die de volle aandacht verdient.

Het is goed dat er overleg plaatsvindt met alle relevante actoren, maar u verwacht het rapport pas tegen het eind van dit jaar. Ergens geeft u hiermee toe dat er deze legislatuur nog maar weinig echte beleidsmaatregelen mogen worden verwacht.

**03.04** Minister **Annemie Turtelboom**: Dat weet ik niet. Op dit ogenblik worden alle actoren bevraagd. Deze problematiek is opgenomen in het nationaal veiligheidsplan en er is ook het protocol Welzijn en Justitie. De betrokken ministers nemen deze problematiek zeer ter harte.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

#### **04** **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Sophie De Wit** aan de minister van Justitie over "de overbevolking van de Belgische gevangenen" (nr. 19112)

- mevrouw **Jacqueline Galant** aan de minister van Justitie over "de overbevolking van de gevangenen" (nr. 19240)

#### **04** **Questions jointes de**

- Mme **Sophie De Wit** à la ministre de la Justice sur "la surpopulation carcérale en Belgique" (n° 19112)

- Mme **Jacqueline Galant** à la ministre de la Justice sur "le problème de la surpopulation carcérale" (n° 19240)

**04.01 Sophie De Wit (N-VA):** Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, deze vraag was vorige week reeds ingediend maar niet meer toegevoegd aan de vraag van mevrouw Becq over hetzelfde onderwerp.

Het gaat over de overbevolking in de Belgische gevangenissen, die voor u uiteraard geen verrassing is. Dat komt de laatste tijd meer en meer in het nieuws, ook naar aanleiding van het gebeuren in Vorst, waar de burgemeester niet meer toeliet om nog bijkomende gedetineerden op te nemen. Hetzelfde gebeurde ook in Nijvel.

Omdat geweten is dat de huidige masterplannen vandaag lang niet meer volstaan, bent u begonnen aan het Masterplan tris. Ik heb hierover ook vragen gesteld aan de staatssecretaris. Hij wist mij toen te vertellen dat het plan bij de Inspectie van Financiën van Justitie ligt.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot dat Masterplan tris?

Heeft de Inspectie van Financiën haar oordeel reeds geveld?

Tegen wanneer denkt u dat te kunnen voorleggen aan de Ministerraad en te kunnen voorstellen in het Parlement?

Ten slotte, maar deze vraag hebt u reeds vorige week beantwoord, welke maatregelen neemt u op korte termijn om de ergste nood te verhelpen en de acties van de burgemeesters te stoppen? Dat is vandaag reeds iets minder actueel dan toen ik mijn vraag indiende, wat niet wegneemt dat ik graag zou willen weten wanneer de Inspectie van Financiën klaar zou zijn met haar advies.

**04.02 Minister Annemie Turtelboom:** Mevrouw de voorzitter, voor de volledigheid, de populatie bedroeg vorige week 11 886 gedetineerden op een capaciteit van 9 512, inclusief Tilburg en jeugd.

De opening van de gevangenissen is voor kortelings. In de periode 2013-2014 treden de masterplannen 1 en 2 in werking. Deze voorzien vanaf eind 2013 in de opening van meer dan duizend plaatsen. Op 1 november 2013 opent de gevangenis in Marche. In 2014 openen de gevangenis in Beveren, het forensisch psychiatrisch centrum in Gent en de gevangenis in Leuven. Deze vier zijn goed voor drie keer 312 plaatsen en één keer 264 plaatsen, dat geeft een gezamenlijke capaciteit van 1 200 plaatsen.

Het Masterplan tris is reeds besproken in de werkgroepen van de regering. Het ligt voor advies bij de Inspectie van Financiën van Justitie, maar de Inspectie van Financiën van de Regie der Gebouwen wil zich er pas over uitspreken wanneer de Inspectie van Financiën van Justitie zich hierover heeft uitgesproken. Wij wachten op dat advies. Als het negatief is, moeten wij gewoon in beroep gaan bij de minister van Begroting. Wij zullen daarvoor, indien nodig, ook alle maatregelen nemen.

Ondertussen doen wij het volgende. Wij hebben vorig jaar de wet goedgekeurd voor elektronische enkelband via gps. Er zijn reeds vergaderingen geweest met de vertegenwoordigers. Dat proefproject loopt. Het is op dit ogenblik in een testfase en die testen lopen allemaal zeer goed.

Wij hebben vergaderingen met de vertegenwoordigers van de onderzoeksrechters om in het najaar te kunnen overgaan tot een eerste test op beklagden. Uiteraard behoort het tot de onafhankelijkheid van de onderzoeksrechters om te beslissen wie effectief daaronder valt. Ons systeem is in elk geval klaar.

Wij hebben ook de samenwerking met de Dienst Vreemdelingenzaken geoptimaliseerd waardoor illegale vreemdelingen op het einde van hun straf, op de datum van voorlopige invrijheidstelling, sneller worden overgedragen aan DVZ om gedwongen te worden verwijderd. Wij hebben daarvoor in februari een protocol opgesteld. Ook op dat vlak zien wij nu betere resultaten.

Wat de elektronische enkelbanden betreft, zijn er op dit ogenblik meer dan 1 400 in gebruik. Binnenkort zullen wij de historische grens van 1 500, die altijd werd beoogd, kunnen halen.

**04.03 Sophie De Wit (N-VA):** Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoop dat het advies er snel zal komen zodat u weet waar u aan toe bent. Wat betreft de maatregelen die nu getroffen worden, is het belangrijk om de illegalen die in onze gevangenissen verblijven sneller te laten gaan. Vorige week zijn cijfers naar boven gekomen. Zij maken een gigantisch aandeel uit van onze gevangenisbevolking. Daar zijn er

alleszins nog heel wat mogelijkheden.

U zegt dat u veel oplost via ET of spraakherkenning. U weet dat wij daarover bezorgd blijven, want die zullen voornamelijk aanleiding geven tot *net widening*. Het is goed dat er een straf is, maar het is, in gunstige omstandigheden, een minimumversie van de oorspronkelijke straf. Er wordt dus, veeleer dan een straf, eigenlijk een geweldig voorrecht verleend. Met *net widening* lossen wij de problemen niet op. Ik verwijs ook naar het nieuwe Masterplan tris. Ik vrees dat u nog altijd een plaatstekort zult hebben. De tijd zal het uitwijzen.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**05 Vraag van de heer Stefaan Van Hecke aan de minister van Justitie over "de Epirisklijst" (nr. 19218)**  
**05 Question de M. Stefaan Van Hecke à la ministre de la Justice sur "la liste Epirisk" (n° 19218)**

**05.01 Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, de 33 gevangenisdirecteurs van het land hebben de voorbije maanden een screening opgesteld met alle vluchtgevaarlijke gedetineerden in ons land. Momenteel zou er zo'n 2 % risicogedetineerden in de gevangenis zitten. Deze lijst met risicogedetineerden werd in eerste instantie door de gevangenisdirecties opgesteld op basis van bepaalde criteria. Nadat de voorstellen werden ingestuurd zou een omstandig advies worden opgemaakt door de diensten Detentiebeheer en Interne Rechtspositie en een beslissing van de regionale directie. De interne kwaliteitscontrole werd verder uitgevoerd door een multidisciplinair team samengesteld uit de regionale directies Noord en Zuid, gevangenisdirecteurs, de directie Detentiebeheer en de directie Strategische Ondersteuning.

Mevrouw de minister, ik heb hierover een heel pak vragen. Ten eerste, kunt u per inrichting aangeven hoeveel gedetineerden er door de plaatselijke directies bij het indienen van een eerste screening werden aangeduid als risicogedetineerden? Hoeveel werden er per inrichting uiteindelijk op de definitieve lijst geplaatst, dus na de beoordeling van de tussenkommende instanties?

Ten tweede, kunt u per inrichting aangeven hoeveel gedetineerden er sinds het indienen van de eerste screening van de lijst opgesteld door de gevangenisdirecteurs werden geschrapt? Hoeveel werden er toegevoegd aan de lijst opgesteld door de gevangenisdirecteurs? In hoeveel gevallen, per inrichting, werd ze door de tussenkommende instanties uiteindelijk gevolgd?

Ten derde, kunt u aangeven hoeveel risicogedetineerden er op dit ogenblik in de definitieve lijst zijn opgenomen in de diverse categorieën, zijnde verdachten, beklaagden, veroordeelden en geïnterneerden?

Ten vierde, kunnen de tussenkommende instanties gedetineerden aan de Epirisklijst toevoegen of uit de lijst schrappen zonder akkoord van of overleg met de plaatselijke directies? Zo ja, moeten ze dit motiveren ten aanzien van de plaatselijke directies?

Ten vijfde, het opstellen van dergelijke lijsten zorgt voor heel wat onzekerheid bij gevangenisdirecties. Welke zijn de gevolgen voor de gevangenisdirecteur wanneer een gedetineerde die niet als risicogedetineerde werd opgegeven bijvoorbeeld zou ontsnappen? Zal dit van invloed zijn op zijn of haar jaarlijkse evaluatie? Wat zijn de gevolgen voor de andere tussenkommende instanties wanneer ze deze gedetineerde hebben geschrapt van de lijst van de directeur? Welke verantwoordelijkheid draagt de directeur-generaal die de procedure heeft uitgewerkt?

Ten zesde, wanneer een gevangene wordt overgeplaatst zal hij uiteraard weten dat hij op een lijst van risicogedetineerden werd geplaatst. Weten de gedetineerden het echter sowieso wanneer zij op de lijst worden geplaatst? Zo ja, wie deelt hen dat dan mee? Gebeurt dit schriftelijk? Wordt er toelichting gegeven bij de redenen? Kan de gedetineerde zich hier op een of andere manier tegen verweren? Zo ja, bij welke instantie?

Ten zevende, volgens het schrijven van de directeur-generaal aan de strafinrichtingen werd overwogen om gedetineerden met een bijzonder risicoprofiel te groeperen op reeds bestaande secties in bepaalde inrichtingen. Is die overweging reeds in uitvoering? Zo ja, in welke inrichtingen zijn er dergelijke secties? Is het toegekend regime op die secties afwijkend van het regime op de andere secties in die inrichting? Zo ja, wat is dan anders? Worden er aan de personeelsleden die tewerkgesteld worden op die secties bijzondere

eisen gesteld? Moeten die secties gezien worden als een mildere vorm van de kwartieren verhoogde veiligheid die wij reeds kennen?

**05.02** Minister **Annemie Turtelboom**: Mevrouw de voorzitter, regelmatig worden onze gevangenissen opgeschrikt door een zwaar veiligheidsincident. Telkens wanneer dat gebeurt, moeten er bijzondere veiligheidsmaatregelen genomen worden om dat in de toekomst te vermijden. Wanneer zo'n gedetineerde echter wordt overgebracht naar een andere gevangenis, is het personeel daar niet noodzakelijk op de hoogte van het verleden van de gedetineerde. Daardoor worden er soms niet-aangepaste beslissingen genomen op het vlak van gevangenisregime.

Om proactief op te treden, houdt het gevangeniswezen voortaan een centraal register bij, waarin alle risicogedetineerden bijgehouden worden en opgevolgd worden. De Epirisklijst is een evolutief gegeven en dat is maar goed ook. De situatie van de gedetineerden kan veranderen, waardoor zij op de lijst komen te staan of omgekeerd ervan afgehaald worden. Via opvolgingsrapporten aan de dienst Detentiebeheer, waarin alle vermeldenswaardige elementen inzake het detentiegedrag van de betrokkenen wordt opgenomen, zullen de bevoegde diensten van Epirisk beslissen of de gedetineerde nog thuishoort op de lijst met risicogedetineerden, dan wel onder het gewoon regime kan worden geplaatst. Het is dus mogelijk dat er na de opstelling van de lijst gedetineerden zijn bijgekomen of verdwenen. Voorts gaat het om een nationale lijst. De eerste screening was die van de plaatselijke gevangenisdirecteurs, maar die criteria dienen nadien op uniforme wijze voor het gehele grondgebied verwerkt en toegepast te worden.

Momenteel staat ongeveer 2 % van de totale gevangenispopulatie op die lijst. De eerste screening was die van de plaatselijke gevangenisdirecteurs.

De opdeling per inrichting en per categorie gedetineerden kan ik niet geven om veiligheidsoverwegingen.

De regionale directies, de hiërarchische overheid van de lokale directies, werken samen met de lokale directies en in goed overleg. In geval van onenigheid hebben de regionale directies als hiërarchische overheid het laatste woord.

De gevangenisdirecteur blijft verantwoordelijk voor het beheer van de risicogedetineerden in zijn inrichting en bepaalt het meest adequaat regime voor elk van hen. Op die manier kunnen regimes geïndividualiseerd en gedifferentieerd worden en kunnen de modaliteiten worden aangepast op basis van de behoeften, de toewijzing van de cel, celmutatie, scheiding van andere gedetineerden, deelname aan gemeenschappelijke activiteiten, bezoektoleringen, toegang tot de kantine et cetera.

Mijn administratie heeft over deze procedure geen bijzonder signaal ontvangen van de directeurs. Uiteraard is de Epirisklijst enkel een middel om de veiligheid in de gevangenissen te verhogen, tussen alle andere maatregelen die zijn of zullen worden genomen. Deze lijst heeft het voordeel van duidelijkheid voor de directies en het centraal bestuur, en vergroot de interne kennis van de gedetineerden en de informatiedoorstroming tussen de verschillende diensten.

De veiligheidsinformatie wordt niet meegedeeld aan de gedetineerden, uit veiligheidsoverwegingen. Epirisk zal worden geïntegreerd in de nieuwe SIDIS, die in het najaar van start gaat. De verwerking van persoonsgegevens via SIDIS valt onder een koninklijk besluit genomen na het advies van de privacycommissie.

Zoals ik meermaals heb gezegd, is de graad van gevaarlijkheid van de gedetineerden in het algemeen zeer variabel. Ik wil daarom samen met mijn administratie werken aan een gedifferentieerd beleid. De veiligheidsgraad en het regime in de gevangenis moeten zo goed mogelijk aansluiten bij de gevangenispopulatie. In de inrichting te Brugge is er een specifieke afdeling "Hoge veiligheid," maar deze is voorbehouden voor de ergste risicogedetineerden.

Een dergelijke hoge veiligheid is niet aangewezen voor alle risicogedetineerden. Wel is er, vooral in het zuiden van het land, nood aan specifieke capaciteit voor risicogedetineerden. Daarom wil ik inzetten op zowel een hoogbeveiligde gevangenis als op hoogbeveiligde secties, maar tevens op open capaciteit. Ik ben er immers van overtuigd dat er veel meer variatie moet zijn in onze gevangeniscapaciteit.

**05.03** **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, u hebt het blijkbaar moeilijk om al mijn vragen te beantwoorden. Ik vind dat u er zich te gemakkelijk vanaf maakt door te zeggen dat u om

veiligheidsredenen geen cijfers per gevangenis kunt geven. Ik zie niet in waarom u niet kunt meedelen dat het in de ene gevangenis over 4 % gaat en in de andere om 2 % of 5 %. Ik zie niet in hoe dit tot een veiligheidsprobleem zou kunnen leiden. Het is belangrijk te weten waar de meeste risicogedetineerden aanwezig zijn.

U antwoordt ook niet echt op mijn vraag naar de verantwoordelijkheid van de gevangenisdirecties en de gevolgen van een verkeerde inschatting. U zegt gewoon dat u geen signalen kreeg van de gevangenisdirecties. Toch rijzen er vragen over de verantwoordelijkheid van de directies voor het opstellen of veranderen van de lijsten.

Ik vind het voorts opmerkelijk dat een gedetineerde niet op de hoogte is dat hij op zo'n lijst staat. Iedereen weet het, maar de gedetineerde zelf weet het blijkbaar niet.

Misschien kan hij het raden als hij wordt overgeplaatst naar een meer beveiligde afdeling. Mij lijkt het evident dat een gedetineerde weet dat hij dit statuut heeft. Anders zal hij het wel via een andere weg te weten komen.

Voor het overige ben ik het met u eens dat er moet worden gestreefd naar meer differentiatie. Ik merk dat de vele acties die de laatste maanden op diverse terreinen werden gevoerd om te pleiten voor meer differentiatie ook tot u en uw kabinet zijn doorgedrongen. Die differentiatie moet niet alleen in de gevangenis gebeuren. Er moet ook met een meer open systeem kunnen worden gewerkt. Ik hoop dat u dit niet alleen in woorden zult belijden, maar dat er ook concreet op het terrein initiatieven zullen komen om naar een echte differentiatie te kunnen gaan.

**05.04** Minister **Annemie Turtelboom**: Dat doen wij al. Wij hebben meer werkstraffen en veel meer alternatieve straffen. Ik heb extra mensen aangeworven omdat de achterstand met betrekking tot de werkstraffen was ontstaan wegens onvoldoende aanbod. Wij hebben onze wachtlijsten sterk kunnen reduceren omdat wij zelf op zoek zijn gegaan naar aanbodplaatsen.

Wij zitten boven de 1 400 enkelbanden, wat ook een strafdifferentiatie is. Toen ik minister van Justitie werd, waren er iets meer dan 800. Van praktisch alle wachtlijsten is men overgeschakeld naar een werkregime.

Wij hebben enkelbanden met spraakherkenning als nieuw systeem geïntroduceerd om tot echte thuisdetentie te kunnen overgaan voor de straffen tussen zes en acht maanden. Vanaf acht maanden is er de keuze tussen enkelband of gevangenis.

In het project in Haren is er buiten de veiligheidssperimeter voorzien in een paviljoen voor 80 of 100 — ik twijfel tussen beide cijfers — vrouwelijke gedetineerden.

Meer differentiatie is dus al opgenomen in ons beleid omdat ik ervan overtuigd ben dat zulks nodig is. Iedereen moet zijn straf krijgen, maar die straf moet niet noodzakelijk de gevangenis zijn.

**05.05** **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Misschien is het goed om daarover ooit een apart debat te voeren.

Als ik het heb over differentiatie, heb ik het niet meteen over het opleggen van werkstraffen of enkelbanden. Dat noem ik veeleer alternatieve vormen van bestraffing.

Als ik spreek over differentiatie, denk ik veeleer aan de aard van de gevangenis, het open of halfopen systeem. U hebt ook weet van de initiatieven die onder andere door de werkgroep De Huizen werden genomen om te zoeken naar andere kleinschalige manieren om met gedetineerden te werken. Mijn focus ligt veeleer daar als ik denk aan differentiatie. Ik hoop dat er de komende maanden ook op dat vlak stappen zullen worden gezet.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**06** **Vraag van de heer Stefaan Van Hecke aan de minister van Justitie over "de toepassing van de wet op de verruimde minnelijke schikking" (nr. 19219)**

**06 Question de M. Stefaan Van Hecke à la ministre de la Justice sur "l'application de la loi sur la transaction étendue" (n° 19219)**

**06.01 Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, dit was oorspronkelijk een schriftelijke vraag die ik heb laten omzetten in een mondelinge vraag, omdat er niet tijdig een antwoord is gekomen. Ik excuseer mij ervoor dat ik dat zo moet doen, want het is een vraag om vrij veel cijfermateriaal. Ik zag mij echter verplicht om ze om te zetten in een mondelinge vraag.

Het gaat over de toepassing van de wet op de verruimde minnelijke schikking. Die wet bepaalt dat voor fiscale of sociale misdrijven waarmee belastingen of sociale bijdragen worden omzeild, een minnelijke schikking pas mogelijk is, nadat de dader van het misdrijf de door hem verschuldigde belastingen of sociale bijdragen, inclusief de intresten, heeft betaald en de fiscale of sociale administratie daarmee heeft ingestemd.

In de omzendbrief bij de wet wordt aangegeven dat er een geschreven akkoord van de betrokken administratie aan het dossier gevoegd dient te worden waarin de betaling van hetgeen verschuldigd is, vastgesteld wordt, naast het akkoord dat in dat lid is ingeschreven. Zo staat het alvast te lezen in de omzendbrief.

Ik heb een aantal heel concrete vragen. Ten eerste, in hoeveel dossiers is er gebruikgemaakt van de verruimde minnelijke schikking, per parket? In hoeveel dossiers gaat het over fiscale misdrijven? In hoeveel dossiers gaat het over sociale misdrijven? In hoeveel dossiers gaat het over andere misdrijven?

Ten tweede, kunt u meedelen, per zaak waarin een minnelijke schikking werd overeengekomen, welke bedragen er werden betaald, opgesplitst in enerzijds de betaling van de bedragen van achterstallige belastingen, verhoogd met eventuele fiscale boetes, achterstallige socialezekerheidsbijdragen en dergelijke meer, en anderzijds de bedragen van de strafrechtelijke minnelijke schikking op zich? Vaak wordt er immers gecommuniceerd over de totale bedragen, maar het is belangrijk om die bedragen op te splitsen.

Ten derde, in tegenstelling tot hetgeen u in een eerder antwoord aangaf, valt er in de omzendbrief te lezen dat er wel degelijk een geschreven akkoord van de betrokken administratie noodzakelijk is. In hoeveel fiscale dossiers zijn er door het openbaar ministerie adviezen of standpunten gevraagd aan de fiscale administratie?

Ten vierde, in hoeveel zaken werd er door de fiscale administratie een geschreven akkoord opgemaakt, zoals letterlijk vermeld in bovenvernoemde omzendbrief?

Ten vijfde, indien er geen standpunt of akkoord werd meegedeeld door de fiscale administratie, wat is hiervan de reden? Het kan zijn dat dat niet werd gevraagd door het parket of dat het niet werd beantwoord door de fiscale administratie.

Ten zesde, indien er geen standpunt of akkoord werd opgevraagd door het openbaar ministerie, hoe kan dat worden verantwoord in het licht van de omzendbrief? Hoe is men dan kunnen komen tot een minnelijke schikking?

Ten zevende, in hoeveel dossiers is de verruimde minnelijke schikking toegepast, conform het standpunt van de fiscale administratie?

Ten achtste, indien het standpunt van de fiscale administratie niet werd gevolgd, werd de reden hiervan meegedeeld aan de fiscale administratie? Kunt u ook aangeven in welke dossiers dat was, wat het standpunt was van de administratie en wat de inhoud was van de overeengekomen verruimde minnelijke schikking?

Tot slot, werden of worden er door de fiscus ook autonoom akkoorden gesloten en bedragen geïnd zonder dat de procedure van verruimde minnelijke schikking werd opgestart, of vóór de wet van toepassing was? Werden die eventueel al toegevoegd bij de cijfers die eerder werden gepubliceerd?

**06.02 Minister Annemie Turtelboom:** De toepassing van die wet wordt sinds eind 2012 op uniforme wijze geregistreerd door de verschillende correctionele parketten.

De statistische analisten van het openbaar ministerie kunnen op basis van de meest recente gegevensextractie – dat was op 10 januari 2013 – van de statistische databank van het College van procureurs-generaal nog geen betrouwbare cijfergegevens verstrekken met betrekking tot de toepassing van de wet op de verruimde minnelijke schikking.

Bij de statistische gegevensbank van het College van procureurs-generaal, waarop de statistische analisten zich baseren voor hun analyses, is er twee keer per jaar een nieuwe gegevensextractie, begin januari en begin juli.

Het voorbereiden, uitvoeren en valideren van een nieuwe gegevensextractie verloopt volgens een complexe procedure, waarbij verschillende diensten betrokken zijn. Frequentere gegevensextractie van die databank is momenteel dan ook moeilijk te realiseren.

De eerste volledige statistische analyse inzake de toepassing van de verruimde minnelijke schikking zullen wij dus pas kunnen onderzoeken na de extractie die op dit moment loopt. Daarna moet die ook eerst nog worden gevalideerd.

Voor uw laatste vraag moet ik u naar de minister van Financiën doorverwijzen.

**06.03 Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, u maakt er zich wel heel gemakkelijk van af. Mijn vraag werd oorspronkelijk schriftelijk gesteld, aansluitend op een andere vraag die ongeveer een jaar geleden werd gesteld. Ik heb een jaar geleden ook een aantal cijfers gevraagd, die u toen perfect kon geven. U gaf toen een overzicht van het aantal zaken per ressort, met de bedragen, die werden betaald.

Wanneer ik dat een jaar later opnieuw vraag, is er plots een heel groot probleem. Strategische analisten kunnen blijkbaar maar twee keer per jaar betrouwbare gegevens extraheren uit het systeem. Volgens u wordt dat twee keer per jaar gedaan, begin januari en begin juli. Wij zijn nu begin juli, maar de gegevens zijn blijkbaar nog niet beschikbaar. Het is een complexe procedure. Ik heb de indruk dat u, uw diensten of het parket-generaal gewoon geen zin hebben om de cijfers te geven en dat betreurt ik ten zeerste.

Mijn laatste vraag heb ik ook al gesteld aan de minister van Financiën, die mij naar u doorverwees. Zo kunnen wij natuurlijk pingpong blijven spelen. Ik vind wel dat u bevoegd bent om op die vraag te antwoorden. Ik stel ze, omdat er, volgens mijn informatie, bij Justitie akkoorden zijn gesloten, nog voor de wet inzake de minnelijke schikkingen werd goedgekeurd. De minister van Financiën zegt dat hij daar niets van weet en als ik u daarover een vraag stel, dan geeft u ook niet thuis.

**06.04 Minister Annemie Turtelboom:** Neen, ik heb gezegd dat ik de informatie nu niet heb.

**06.05 Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Neen, ik heb het over mijn laatste vraag. U verwijst naar de minister van Financiën, terwijl het het parket is, dat akkoorden sluit. Daar is de minister van Financiën niet altijd van op de hoogte. Ik vind het raar dat het pingpongspelletje tussen u twee blijft voortduren en dat de verantwoordelijkheid telkens wordt doorgeschoven. Ik kan daar alleen maar uit afleiden dat er wellicht ook minnelijke schikkingen op strafrechtelijk gebied zijn gesloten nog voor de wet werd goedgekeurd. Dat is natuurlijk een zeer ernstige zaak. Aangezien geen van u beiden een antwoord wilt geven en weigert het te onderzoeken en altijd maar doorverwijst naar de collega, versterkt dat mijn overtuiging dat dat het geval is.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**07 Vraag van de heer Stefaan Van Hecke aan de minister van Justitie over "de wapenvergunning van het Kalashnikov-kaliber" (nr. 19220)**

**07 Question de M. Stefaan Van Hecke à la ministre de la Justice sur "l'autorisation de détention d'armes du calibre kalachnikov" (n° 19220)**

**07.01 Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, ook deze vraag werd eerst ingediend als een schriftelijke vraag. Omdat die niet tijdig beantwoord werd, heb ik ze omgezet in een mondelinge vraag. Het is nochtans een zeer korte vraag en ik doe mijn best om vaak schriftelijke vragen in te dienen, zodat onze vergaderingen niet te lang duren.

**07.02** Minister **Annemie Turtelboom**: Mijn departement krijgt het grootste aantal schriftelijke vragen. Wij proberen daar hard aan te werken, maar in vergelijking met andere departementen staan wij veruit aan de top. Ik weet dat wij er niet altijd in slagen om alle vragen tijdig te beantwoorden. Ik vind dat zelf ook jammer.

**07.03** **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Ik verwijs naar mijn vraag nr. 14873. In opvolging daarvan heb ik een aantal bijkomende vragen, met betrekking tot een ander wapentype. Ik heb vragen gesteld over het aantal vergunde aanvalswapens. In de lijst die u toen hebt gegeven, was er onder andere sprake van een Kalashnikovkaliber, maar het echte Kalashnikovkaliber is 7,62 x 39. Dat type wapen zou ook zijn vergund in het kader van sportief en recreatief schieten. Vandaar heb ik de volgende vragen.

Hoeveel keer werd dat wapentype in ons land vergund? Het gaat niet over de wapens die illegaal in de handel zijn, maar wel over wapens die werkelijk vergund werden. U hebt al vaak geantwoord dat u overleg hebt met de ministers van de Gemeenschappen bevoegd voor sport. Hoe ver staat u in de besprekingen met de ministers van Sport om dat probleem aan te pakken?

*Voorzitter: Éric Jadot.*

*Président: Éric Jadot.*

**07.04** Minister **Annemie Turtelboom**: Er zijn momenteel 606 wapens van dat type geregistreerd in het Centraal Wapenregister, maar daarbij horen ook de wapens die deel uitmaken van de erkende verzamelingen en die dus niet vergund zijn voor sportief of recreatief schieten. De besprekingen met de ministers van Sport zullen binnenkort worden voortgezet.

**07.05** **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, u zult natuurlijk begrijpen dat ik niet zoveel interesse heb in de aantallen die deel uitmaken van collecties. Wat ik wil weten, is hoeveel er effectief vergund zijn voor recreatief schieten. Zijn dat er 100, 300 of 400 van die 606? Daar zit het probleem. Ik zou u natuurlijk opnieuw een vraag kunnen stellen en vragen hoeveel van die 606 geregistreerde wapens geregistreerd zijn voor recreatief of sportief schieten.

**07.06** Minister **Annemie Turtelboom**: Ik zal dat cijfer opvragen. Ik heb het niet bij. Ik weet ook niet of het eruit gehaald kan worden, maar ik zal het opvragen.

**07.07** **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Er zijn verschillende categorieën.

**07.08** Minister **Annemie Turtelboom**: Als u het cijfer niet krijgt, dan dient u maar een nieuwe vraag in. Voor mijn part mag dat ook een mondelinge vraag zijn. Ik zal het opvragen en ik probeer het u te mailen. Als u het niet ontvangt, moet u maar een nieuwe vraag indienen.

**07.09** **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Ik houd u eraan. Anders kom ik in augustus terug met een vraag.

**07.10** Minister **Annemie Turtelboom**: U hebt zelfs de permissie om onmiddellijk met een mondelinge vraag te komen.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

#### **08** **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Stefaan Van Hecke** aan de minister van Justitie over "de repressiearchieven" (nr. 19126)
- de heer **Mathias De Clercq** aan de minister van Justitie over "de raadpleging van de archieven van de vroegere militaire rechtbanken" (nr. 19158)
- mevrouw **Kristien Van Vaerenbergh** aan de minister van Justitie over "de inzage in repressiedossiers" (nr. 19196)

#### **08** **Questions jointes de**

- M. **Stefaan Van Hecke** à la ministre de la Justice sur "les archives de la répression" (n° 19126)
- M. **Mathias De Clercq** à la ministre de la Justice sur "la consultation des archives des anciens tribunaux militaires" (n° 19158)
- Mme **Kristien Van Vaerenbergh** à la ministre de la Justice sur "la consultation des dossiers ayant trait

## à la répression" (n° 19196)

**08.01 Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, ik meen dat dit een heel belangrijk dossier is want er is heel wat rond te doen. Het gaat om de repressiearchieven. Het onderzoek over de Tweede Wereldoorlog in België wordt sinds 2010 gehinderd – historici delen ons dat mee en het heeft in de kranten gestaan – omdat het College van procureurs-generaal de zo belangrijke repressiearchieven de facto gesloten houdt. Meer dan 40 jaar lang hebben historici de collaboratiedossiers vrijwel probleemloos kunnen raadplegen. Sinds kort is er echter een hele reeks restrictieve voorwaarden opgelegd waardoor serieus wetenschappelijk onderzoek bijna onmogelijk is geworden. Sinds de jaren 70 konden historici de ruim 400 000 collaboratiedossiers probleemloos consulteren. Veel instellingen zoals bijvoorbeeld de kazerne Dossin of Cegesoma steunen voor hun werk sterk op deze dossiers.

Na de opheffing van de militaire rechtbanken werd het College van procureurs-generaal in 2004 bevoegd voor de repressiedossiers. Het College zette aanvankelijk het open beleid voort dat tot dan toe had gegolden. Sinds 2010 is het toestemmingbeleid echter veranderd. Wie om inzage vraagt, moet nu gemiddeld zes tot negen maanden wachten op een antwoord. Dat wordt ons meegedeeld van op het terrein. Ook stelt het College zeer restrictieve voorwaarden.

Ik heb dan ook enkele heel concrete vragen.

Ten eerste, aan de basis van deze nieuwe manier waarop de repressiearchieven geconsulteerd kunnen worden lag waarschijnlijk een tijdelijk personeelstekort. Intussen heeft zich echter wel een funeste beleidswijziging voorgedaan. Bent u het met mij eens dat het de facto sluiten van de repressiearchieven een probleem is aangezien het grondig wetenschappelijk onderzoek bemoeilijkt? Zo ja, welke stappen zult u ondernemen om de procedure voor het raadplegen van de archieven te verlichten? Binnen welke termijn? Zo neen, waarom niet?

Ten tweede, in september 2010 hebben verschillende historici reeds contact met het College van procureurs-generaal. De zaak is echter volledig geblokkeerd sinds dat moment. Blijkbaar komt er weinig tot geen reactie van het College van procureurs-generaal. Wat is de reden voor de beleidswijziging van het College van procureurs-generaal? Bent u bereid om snel werk te maken van een grotere toegang tot deze dossiers en hiervoor niet langer te wachten op een advies van de procureurs-generaal?

Ten derde, op dit ogenblik moeten gerechtelijke archieven ouder dan dertig jaar worden bezorgd aan het Rijksarchief. Dat is ook zo voor de repressiearchieven. Magistraten moeten echter toestemming verlenen om ze daar te raadplegen. Bent u het met mij eens dat dit geen taak voor magistraten is en dat deze archieven dus best toestemmingsafhankelijk worden van het Rijksarchief? Zo ja, welke stappen zult u hiervoor ondernemen? Op welke termijn? Zo neen, waarom niet?

Ten vierde, veel dossiers zonder veroordeling kunnen enkel worden geraadpleegd indien de aanvrager een verklaring kan voorleggen van de personen tegen wie het dossier werd aangelegd of, bij overlijden, van hun rechthebbenden waarin zij stellen geen bezwaar te hebben tegen de inzage.

Nabestaanden kunnen dus zonder motivering het onderzoek belemmeren. Hierdoor worden de mogelijkheden van het historisch onderzoek beperkt. Bent u bereid om deze regeling aan te passen? Zo ja, welke stappen zult u hiertoe ondernemen en op welke termijn? Zo neen, waarom niet?

**08.02 Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, lange tijd konden historici de repressiearchieven probleemloos inkijken. Recentelijk is de toegang zwaar bemoeilijkt na de koerswijziging van het College van procureurs-generaal dat bevoegd is voor de repressiedossiers sinds de opheffing van de militaire rechtbanken in 2004.

Wie nu om inzage vraagt, moet nu bijna een half jaar wachten, als er al inzage mogelijk is, want ook de voorwaarden wanneer een dossier mag worden ingezien zijn sterk verscherpt. Dit schept een probleem voor bijvoorbeeld instellingen zoals het Cegesoma of de Dossin Kazerne, die voor hun werking steunen op deze initiatieven. Ook doctoraatstudenten en masterstudenten met een scriptie over dit onderwerp komen in de problemen.

Mevrouw de minister, ten eerste, wat is uw standpunt in deze zaak? Hebt u omtrent dit onderwerp reeds overlegd met het College van procureurs-generaal, met welk resultaat? Deelt u de strikte visie van het

College van procureurs-generaal of niet? Zo neen, hoe wenst u de toegang tot de repressiedossiers te herstellen naar de situatie voor 2010? Welke initiatieven plant u?

Ten tweede, is de archiefwet die stelt dat gerechtelijke archieven ouder dan dertig jaar moeten worden bezorgd aan het Rijksarchief, ook van toepassing op de repressiearchieven? Zo ja, wat verhindert u om de repressiedossiers net als de andere gerechtelijke archieven, die reeds ouder dan dertig jaar zijn, toestemmingsafhankelijk te maken van het Rijksarchief?

Ten slotte, zo neen, komt er een wijziging bij KB om de toestemmingsbevoegdheid over te dragen aan het Rijksarchief? Wanneer mogen we dit verwachten?

**08.03** Minister **Annemie Turtelboom**: Mijnheer de voorzitter, de kwestie van de zogenaamde repressiearchieven als onderdeel van de archieven van de sinds 2003 opgeschorte militaire rechtbanken is een complex verhaal dat inmiddels alweer een paar decennia aansleept.

Wettelijk valt het dossier onder de toepassing van het koninklijk besluit van 17 december 2003 maar ook van de archiefwet van 6 mei 2009, waarvan voor de artikelen 1, 5 en 6 een overgangperiode van tien jaar werd vastgelegd.

Het is weliswaar juist dat er in 2012 wegens al dan niet vermeend personeelsgebrek een achteruitgang is geweest. Het College van procureurs-generaal verzekert echter dat dit probleem inmiddels zou zijn opgelost. Mij wordt ook verzekerd dat de 57 aanvragen die in de eerste helft van 2013 werden ingediend, bijna allemaal binnen de maand een antwoord hebben gekregen.

Alleszins leer ik uit het voorgaande dat het College van procureurs-generaal middelen en mensen beschikbaar stelt voor het beheer van de archieven, waarvan een groot deel inmiddels in het Rijksarchief wordt bewaard.

Ik ben al een tijd bezig met wat ik een sorteeroefening zou noemen. Wat wordt in de archieven van de militaire rechtbanken bewaard? Wat is het onderdeel repressiedossiers in genoemde archieven? Wat bevat het? Hoe worden ze nu beperkt toegankelijk gemaakt? Wat is de wettelijke situatie van dat alles?

Historici verwijzen terecht naar de archiefwet die het afstaan na dertig jaar verplicht. Magistraten verwijzen even terecht naar het risico van het openstellen van dossiers over mensen die ooit zijn vervolgd maar nooit veroordeeld of die later worden gerehabiliteerd. Zeker voor de repressieperiode zijn zij bijzonder talrijk.

Het gaat om een problematiek die ook onder de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens inzake privacy valt.

In 2009 is een poging gedaan om beide beginselen te verzoenen in een richtlijn betreffende selectielijsten en de bewaartermijnen van de archieven van de rechterlijke macht.

Het is in elk geval mijn bedoeling om aan het dossier voort te werken. Daarbij zullen het wetenschappelijk onderzoek en vooral het sorteren ervan, de selectietermijnen om dat nader uit te diepen verlagen zodat wij ter zake reële vooruitgang kunnen boeken.

**08.04** **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het allerbelangrijkste is dat het historisch onderzoek niet kan worden belemmerd.

Het gaat om noodkreten van het terrein, namelijk van historici, die aangeven dat op het terrein er een echt probleem is.

U geeft wel aan dat de 57 aanvragen in 2013 blijkbaar binnen de maand zouden zijn beantwoord. De signalen die wij krijgen, zijn evenwel anders.

Ik hoop dus dat uw antwoord dat de aanvragen binnen een maand beantwoord worden, correct is. De termijnen die wij hebben doorgekregen en die ook zijn gepubliceerd, zijn immers veel langer, namelijk zes à negen maanden.

Een vraag waarop u volgens mij niet hebt geantwoord, is of er voor de archieven die meer dan dertig jaar

oud zijn en nu bij het Rijksarchief zijn ondergebracht, ook nog altijd een toestemming nodig is van het College van procureurs-generaal en of u bereid bent om die toestemming afhankelijk te maken van het Rijksarchief zelf. Is er nog een reden om na dertig jaar nog altijd de toestemming te vragen aan de magistratuur om inzage te krijgen? Volgens mij is dat niet meer van deze tijd. Het lijkt mij belangrijk dat het Rijksarchief daaromtrent zelf een beleid kan uitstippelen, zoals het dat ook doet met de andere archieven die zich daar bevinden. Als ik mij niet vergis, heb ik geen antwoord gekregen op die vraag, dus daarover hebt u blijkbaar geen standpunt.

**08.05 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA):** Mevrouw de minister, vanuit wetenschappelijk oogpunt is het inderdaad belangrijk en positief dat die 57 aanvragen blijkbaar wel snel behandeld zouden zijn, maar ik heb inderdaad ook geen antwoord gekregen op mijn vraag of u initiatieven zult nemen of wat uw mening is. Zal er een koninklijk besluit komen om die toestemmingsbevoegdheid over te dragen aan het Rijksarchief of komen er initiatieven van uwentwege?

**08.06 Minister Annemie Turtelboom:** Neen, maar ik zal nu opnieuw een initiatief nemen om na te gaan op welke manier wij die twee onverzoenbare standpunten, van historici enerzijds en magistraten anderzijds, beter op elkaar kunnen afstemmen en om dat uit te klaren. Dat staat op mijn lijstje om te doen in de komende weken en maanden. Geeft u mij gewoon even de tijd om dat na te gaan. Ik ken de problematiek en ben daaromtrent trouwens ook verschillende keren gecontacteerd geweest. Ik denk dat wij allemaal het juiste willen, maar de uitwerking moet ook correct gebeuren.

**08.07 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA):** U plant dus een overleg, waarna u met een initiatief zult komen.

**08.08 Minister Annemie Turtelboom:** Ja.

**08.09 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA):** Oké, dank u wel.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

#### **09 Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Kristien Van Vaerenbergh aan de minister van Justitie over "de werklasmeting in het gerechtelijk arrondissement BHV en de opvulling van de kaders" (nr. 18997)
- de heer Olivier Maingain aan de minister van Justitie over "het voorlopige rapport van een auditkantoor betreffende de werklasmeting in het kader van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel" (nr. 19055)
- de heer Bert Schoofs aan de minister van Justitie over "de werklasmeting van de magistraten uitgevoerd door KPMG" (nr. 19056)
- mevrouw Kristien Van Vaerenbergh aan de minister van Justitie over "de werklasmeting bij de arbeidsrechtbanken van BHV" (nr. 19065)

#### **09 Questions jointes de**

- Mme Kristien Van Vaerenbergh à la ministre de la Justice sur "la mesure de la charge de travail dans l'arrondissement judiciaire de BHV et les cadres à compléter" (n° 18997)
- M. Olivier Maingain à la ministre de la Justice sur "le rapport provisoire d'une société d'audit relatif à la mesure de la charge de travail dans le cadre de la réforme de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles" (n° 19055)
- M. Bert Schoofs à la ministre de la Justice sur "la mesure de la charge de travail des magistrats réalisée par KPMG" (n° 19056)
- Mme Kristien Van Vaerenbergh à la ministre de la Justice sur "la mesure de la charge de travail au sein des tribunaux du travail de l'arrondissement judiciaire de BHV" (n° 19065)

**09.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA):** Mevrouw de minister, artikel 61 van de wet inzake het ontdebellen van het gerechtelijk arrondissement BHV bevat een aantal bepalingen over de inwerkingtreding van de wet en over de opvolging van de hervorming. Ik citeer dit artikel: "Een comité ter opvolging van de procedure van de inwerkingtreding van de hervorming wordt opgericht. Dit comité is samengesteld uit maximaal 15 leden, waaronder de eerste minister, de twee staatssecretarissen voor de Staatshervorming, de minister van Justitie, en de minister belast met Ambtenarenzaken. Dit comité stelt ten laatste op 30 juni 2013 een diagnose op van de stand van zaken, bedoeld in het eerste lid."

Het hier vernoemde eerste lid bepaalt de inwerkingtreding. Deze wet, alsmede artikel 157bis van de Grondwet, treedt in werking zodra elk van de nieuwe kaders en elk van de taalkaders voor 90 % ingevuld is overeenkomstig de artikelen 57 tot 60.

Mevrouw de minister, wat is de huidige stand van zaken? Het is ondertussen 10 juli.

Welke percentages van invulling hebben de nieuwe kaders en de taalkaders bereikt, overeenkomstig de artikelen 57 tot 60?

Daarnaast wordt nu in het arrondissement Brussel een werklasmeting *light* uitgevoerd door KPMG. Die werklasmeting zou nu ongeveer afgerond moeten zijn. Daar ik de werkmethode niet ken, kan ik mij natuurlijk niet uitspreken over de kwaliteit en de correctheid van die werklasmeting. Wel heb ik via de media vernomen dat de voorzitter van de rechtbank van koophandel een aantal bedenkingen zou hebben over deze werklasmeting. Zij stelt dat de helft van de dossiers niet meegerekend wordt, en dat er geen rekening wordt gehouden met de inzet van Nederlandstaligen voor Franstalige dossiers. Ik kan mij hier uiteraard niet over uitspreken, daar ik nog geen kennis heb van de studie, dus ik ben zeer benieuwd naar de resultaten van die werklasmeting *light*.

Kunt u mij bevestigen dat deze werklasmeting *light* intussen afgerond is? Kunnen wij de resultaten ervan krijgen, of concreet: kan ik een kopie van de studie krijgen?

Misschien kunt u nu al reageren op de opmerkingen van de voorzitter van de rechtbank van koophandel in de media. Misschien kunt u dan ook specificeren welke methode er gehanteerd is.

Ik heb een tweede vraag ingediend, naar aanleiding van andere berichten in de pers, meer bepaald over de arbeidsrechtbanken. Daar zou de verdeling 33 % Nederlandstalig, 67 % Franstalig zijn.

Dat is natuurlijk ook niet in overeenstemming met wat in de wet werd vastgelegd, namelijk een verhouding 20/80. Eigenlijk wist men al dat die verhoudingen niet echt met de realiteit strookten en dit reeds op het ogenblik van het afsluiten van het regeerakkoord. Er werd altijd gesteld dat men dit zou aanpassen, eens men via de werklasmeting zekerheid had over de effectieve cijfers.

Wanneer zult u de aanpassingen trachten door te voeren, indien uit het rapport blijkt dat die cijfers niet correct zouden zijn?

**09.02** Minister **Annemie Turtelboom**: Op 13 juli 2012 werd beslist de werklasmeting voor het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde uit te besteden aan een externe partner. KPMG heeft dit op zich genomen en heeft de eindrapporten opgesteld per onderzochte instantie of onderdeel ervan. In het rapport zal voor elk van de rechtbanken of onderdelen van het parket de werkwijze worden toegelicht die in elk van de onderzochte gerechtelijke entiteiten werd toegepast. Voor de berekening van de volumes is KPMG uitgegaan van een gemiddelde van de inputcijfers, dit wil zeggen nieuwe dossiers de afgelopen drie jaar. De werklasmeting werd gemeten voor zowel de magistraten als griffiers en hoofdsecretarissen, als het personeel.

Op 26 juni heeft KPMG de resultaten bezorgd aan lokale projectgroepen die werden samengesteld uit magistraten en griffiers. Deze lokale projectgroepen hadden tot 1 juli de tijd om eventueel opmerkingen te formuleren op deze resultaten. De stuurgroep die bestaat uit de verschillende korpschefs en vertegenwoordigers van de FOD Justitie heeft op 5 juli kennis genomen van de definitieve resultaten. Ik zal die aan het Monitoringcomité bezorgen, waarop een vergadering is voorzien op 17 juli in aanwezigheid van KPMG. Als minister van Justitie zal ik natuurlijk akte nemen van de beslissing van het Monitoringcomité en deze uitvoeren.

Zelf heb ik het eindrapport nog niet gekregen. Aangezien wij het voor 19 juli moeten indienen en er op 17 juli een vergadering is, vermoed ik dat dit vandaag of morgen zal gebeuren. Ik heb wel gedeeltelijke cijfers gezien, maar zonder opmerkingen of zonder verwerking. Ik kan nog niet tot beschouwingen overgaan, maar ik vermoed het rapport een van de komende dagen te zullen ontvangen, gezien wij daarover op 17 juli een vergadering hebben.

**09.03** **Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Bedankt voor uw antwoord. Kan er nog geen tip van de sluier worden opgelicht? Kunnen wij er een afschrift van krijgen zodra het is ingediend?

**09.04** Minister **Annemie Turtelboom**: Dat moet u misschien vragen aan de staatssecretaris, bevoegd voor Institutionele Hervormingen. Ik zal dit onmiddellijk aan hem en de premier bezorgen. Ik weet niet hoe de Comori daaraan verderwerkt, maar op een bepaald moment zal het rapport wel bekend zijn. Ik voer uit wat zij doen.

Ik neem contact op met collega Verherstraeten om het te vragen.

*L'incident est clos.  
Het incident is gesloten.*

*Présidente: Kristien Van Vaerenbergh.  
Voorzitter: Kristien Van Vaerenbergh.*

**10** Question de M. **Éric Jadot** à la ministre de la Justice sur "les renégociations du contrat de location de la prison de Tilburg et les potentiels pourparlers au sujet de la prison de Maastricht" (n° 19122)

**10** Vraag van de heer **Éric Jadot** aan de minister van Justitie over "de nieuwe onderhandelingen over het huurcontract voor de gevangenis van Tilburg en de eventuele besprekingen over de gevangenis van Maastricht" (nr. 19122)

**10.01** **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, madame la ministre, le contrat de location de la prison de Tilburg aux Pays-Bas vient à échéance fin 2013.

Vous avez annoncé la reprise de négociations pour la prolongation temporaire du contrat de location. Où en sont ces négociations?

Face au constat que les prix de location sont annoncés à la hausse, pouvez-vous nous indiquer les impacts potentiels sur les négociations?

De plus, la commission Justice de la Chambre a reçu un courrier en date du 10 juin 2013 en provenance du maire de Maastricht se proposant de mettre à disposition de la Belgique les installations pénitentiaires de la ville au moyen d'un contrat de location analogue à celui de Tilburg.

Madame la ministre, pouvez-vous nous indiquer si des négociations ont d'ores et déjà été entamées?

**10.02** **Annemie Turtelboom**, ministre: Madame la présidente, en ce qui concerne les négociations avec les Pays-Bas au sujet de la prolongation de Tilburg, les Pays-Bas peuvent marquer leur accord sur une prolongation de la formule d'indexation actuellement prévue dans la convention. Le prix de base de la location n'augmente donc pas.

Le Conseil des ministres devra se prononcer dans les semaines à venir sur son approbation ou non du texte issu des négociations entre les Pays-Bas et la Belgique.

Le courrier du maire de Maastricht est adressé au Parlement et non à la Justice mais il m'a téléphoné. Je n'ai donc pas reçu de demande officielle. Sur la base d'une extrapolation du coût de location de Tilburg, la location d'un établissement pénitentiaire à Maastricht consisterait en un projet de plusieurs millions. La situation budgétaire est connue de tous. La possibilité de dégager ces budgets à court terme est très incertaine. Il est déjà extrêmement difficile actuellement de dégager les budgets nécessaires à l'ouverture des nouvelles prisons à Marche, Beveren et Leuze.

Le gouvernement préfère attendre l'ouverture de cette capacité supplémentaire avant d'envisager la location de nouvelles prisons

**10.03** **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, je vous remercie.

Les écologistes avaient été critiques par rapport à l'idée même de louer des établissements pénitentiaires aux Pays-Bas. On ne va donc certainement pas insister pour aller dans le sens de Maastricht. La priorité doit effectivement aller à l'ouverture des nouvelles prisons.

Vous avez annoncé que la décision pour le nouveau terme de la location de Tilburg serait décidé dans les prochaines semaines. Je crois que cela doit venir avec toutes les autres nouvelles mesures du Masterplan que nous attendons avec impatience.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

#### **11 Questions jointes de**

- **M. Fouad Lahssaini à la ministre de la Justice sur "l'aide juridique gratuite et la suppression de l'exonération de la TVA sur les prestations d'avocat" (n° 19129)**

- **Mme Sonja Becq à la ministre de la Justice sur "l'incidence de l'assujettissement à la TVA pour les avocats sur l'accès à la justice" (n° 19153)**

#### **11 Samengevoegde vragen van**

- **de heer Fouad Lahssaini aan de minister van Justitie over "de gratis juridische bijstand en de afschaffing van de btw-vrijstelling voor diensten van advocaten" (nr. 19129)**

- **mevrouw Sonja Becq aan de minister van Justitie over "de impact van de btw voor advocaten op de toegang tot justitie" (nr. 19153)**

**11.01 Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen):** Madame la présidente, madame la ministre, les avocats pratiquant l'aide juridique grognent. Leur mécontentement a au moins deux causes. Premièrement, la rémunération pour les dossiers qu'ils ont traités en 2011 et 2012, qui leur a été versée en juin 2013, fait apparaître une diminution de 10,9 % par rapport à la rémunération de l'année passée, hors indexation; c'est pour le moins incompréhensible voire inacceptable. Deuxièmement, la réforme de l'aide juridique telle que vous l'envisagez ne tient pas compte des remarques et obstacles matériels et éthiques évoqués par avocat.be et l'OVB. Le Conseil d'État a d'ailleurs rendu un avis négatif, notamment concernant le ticket modérateur.

Madame la ministre, tant avocat.be que l'OVB ont appelé les avocats à manifester le 13 juin dernier en toge aux côtés d'organisations du monde associatif très nombreuses et ce, pour dénoncer le démantèlement de l'aide juridique.

Une citation en justice a été lancée, afin qu'une rémunération minimale soit assurée aux avocats, et l'affaire a été introduite devant le tribunal de première instance de Bruxelles le 6 juin. Un préavis de grève a été déposé, expirant le 1<sup>er</sup> septembre 2013. Les audiences se tenant au palais de justice de Bruxelles ont été suspendues le 26 juin entre 9 h 00 et 9 h 30, tant à l'initiative d'avocat.be que de l'association syndicale des magistrats.

Il semble donc que, contrairement à ce que vous soutenez, ce dossier est loin d'être traité en concertation avec les acteurs principaux que sont les avocats. Madame la ministre, que comptez-vous faire pour renouer le dialogue?

Par ailleurs, les avocats sont très inquiets, à juste titre, des conséquences pour les justiciables de la suppression de l'exonération de la TVA sur les prestations d'avocat à partir du 1<sup>er</sup> janvier 2014. L'accès à la justice pour les personnes proméritant des revenus moyens et ne pouvant disposer de l'aide juridique, sera fortement réduit.

Madame la ministre, que comptez-vous faire pratiquement pour que la justice ne devienne pas un luxe impayable pour la majorité de la population? D'autres questions restent en suspens: les indemnités BAJ seront-elles soumises à TVA? Voyez-vous dans le futur assujettissement des honoraires d'avocats à la TVA une nouvelle piste de financement de l'aide juridique?

**11.02 Sonja Becq (CD&V):** Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, de regering besliste om de vrijstelling van btw die gold voor advocaten, op te heffen. Notarissen en gerechtsdeurwaarders kennen ook reeds een btw-heffing. België zou momenteel het enige land in Europa zijn dat de prestaties van advocaten niet aan een btw-heffing onderwerpt.

De advocatuur reageerde al, in die zin dat dit een impact zal hebben op de toegang tot Justitie, niet voor de advocaten die de btw kunnen doorrekenen aan klanten die zelf btw-plichtig zijn, maar wel voor de kleine man voor wie er een prijskaartje zal aan vasthangen.

Mevrouw de minister, u hebt ook een aantal voorstellen om de pro-Deobijstand en de rechtsbijstand toegankelijker te maken. In hoeverre zal de impact van de btw worden meegenomen in de hervorming van het pro-Deostelsel om de toegankelijkheid op die manier een beetje te verhogen? Men weet ook dat de tweedelijnsbijstand momenteel alles of niets is, tenzij voor gerechtskosten, want er zijn twee systemen. Dat wordt gemakkelijks halve pro Deo genoemd. Degenen die net boven de inkomensgrenzen vallen, hebben geen recht op gratis rechtsbijstand.

Mevrouw de minister, wat zal de impact zijn van de invoering van de btw voor advocaten op de toegang tot Justitie? Hoe zal bij de implementatie van deze invoering rekening worden gehouden met het recht op toegang tot Justitie? Zult u hiermee rekening houden bij de komende hervormingen van de tweedelijnsbijstand? Het is belangrijk dat dit mee wordt ingecalculleerd.

Hoe zult u handelen bij de gedeeltelijke kosteloosheid in het kader van de juridische tweedelijnsbijstand? Als een tarief voor de andere kosten door de advocaten zal worden aangerekend, zal men dat opnemen binnen de juridische tweedelijnsbijstand of niet? Zal dan al dan niet worden rekening gehouden met de btw? Zo ja, op welke manier?

Ik stel de volgende vraag om er zeker van te zijn dat onze interpretatie juist is. In principe zouden prestaties die een advocaat verricht als gerechtelijk mandataris, dus als schuldbemiddelaar, als bemiddelaar, als bewindvoerder of als curator, aangesteld door de rechtbank, niet aan btw onderhevig zijn. Ik wil gewoon zeker zijn, omdat dit een belangrijk element is om te zeggen dat er geen kostenverhoging is.

Welke impact zal de invoering van de btw hebben op de kosten en erelonen die worden toegekend in het raam van de in het gelijk gestelde partij? Als men veroordeeld wordt in de kosten, worden die dan ook verhoogd met de btw?

**11.03 Annemie Turtelboom**, ministre: Madame la présidente, chers collègues, à titre préliminaire, je tiens à signaler que l'avis du Conseil d'État sur l'avant-projet de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'aide juridique en approuve les réformes mises en place. Une grande partie de ces réformes, suite aux consultations régulières avec les avocats, s'inspirent directement d'idées suggérées par ceux-ci.

Actuellement, un groupe de réflexion sur l'assurance protection juridique a été mis en place à la demande des ordres, avec les ordres et d'autres acteurs tels que les assureurs.

La question de l'accès à la justice des personnes proméritant de revenus moyens est également une préoccupation de ce gouvernement. Plusieurs pistes sont envisageables comme le développement de produits d'assurance ou le développement de méthodes alternatives de règlement de conflits, telle que la médiation, par lesquelles les justiciables parviennent à déplacer et à régler eux-mêmes le désaccord qui les oppose.

Quant à l'impact du futur assujettissement des honoraires d'avocat sur l'aide juridique, une réflexion sera entreprise en partenariat avec mon collègue Geens, ministre des Finances.

België is de enige lidstaat waar advocaten nog niet aan btw onderworpen zijn. Gezien de huidige economische toestand en de noodzakelijke budgettaire inspanningen is dat niet langer houdbaar. Het is natuurlijk een illusie te geloven dat de maatregel geen gevolgen zal hebben voor de justitiabelen en hun toegang tot Justitie. Dat is ook de reden waarom ik altijd heb gezegd dat ik het geen goede maatregel vind.

Voor meer details over de concrete implementatie van de btw-plicht voor advocaten verwijs ik u naar mijn collega, de minister van Financiën. Ik zal zeker samen met hem de impact van de maatregel voor de justitiabelen evalueren.

**11.04 Fouad Lahssaini** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse, même si elle est assez maigrichonne. Je ne retrouve quasiment aucune réponse aux questions que j'ai posées.

En ce qui concerne le premier point, votre argument principal est de dire que le Conseil d'État approuve votre projet. Cela dépend des points de vue! Il s'agit d'un avis, certes non contraignant, mais ce n'est pas pour autant que le Conseil d'État abonde dans le sens de votre réforme. Le Conseil d'État contredit votre réponse sur certains points. Il faut faire la distinction entre un avis non contraignant du Conseil d'État, même

si vous avez déclaré que vous alliez suivre certaines de ses recommandations, et le fait de dire que l'avis était favorable.

En ce qui concerne les personnes proméritant des revenus moyens, une alternative serait de développer de manière générale les procédures de médiation en matière d'affaires civiles. Je vous ferai remarquer que cette procédure est enclenchée lorsque l'État est à l'initiative des poursuites. Elle ne sera donc pas toujours possible mais ce n'est pas une raison pour la supprimer car il y aura toujours des personnes qui ne pourront pas passer par autre chose que cette aide juridique gratuite, vu leur indigence. Tant qu'on n'aura pas mis en place une procédure qui tient compte de cette catégorie de justiciables, on accentuera le fossé entre ceux qui pourront se payer des procédures judiciaires et ceux qui devront peut-être trouver d'autres moyens.

Je pense que le message des avocats est assez critique sur cette question. Selon eux, de plus en plus de citoyens n'auront pas accès à la justice et les avocats ne pourront pas assumer toutes les demandes suite à la mise en place de cette réforme.

Vous ne m'avez pas dit comment vous comptez renouer le dialogue avec les avocats. Vous ne m'avez pas dit non plus comment vous comptez faire avec l'assujettissement des honoraires d'avocats. Pensez-vous l'injecter pour financer l'aide juridique?

Toujours est-il que je reste sur ma faim. Je ne suis pas satisfait de votre réponse, madame la ministre. Ce faisant, je vous réinterrogerai à ce sujet le plus rapidement possible.

**11.05 Sonja Becq** (CD&V): Mevrouw de minister, ik dacht dat u de minister van Justitie was, maar ik begin daar op de duur aan te twijfelen. Ik hoor u zeggen dat u de invoering van de btw geen goede maatregel vindt, en het staat u uiteraard vrij om dat te zeggen, maar u maakt deel uit van een regering. Hoe dan ook, daar kan ik nog mee leven. Het feit dat u eigenlijk niet antwoordt op mijn vragen stelt mij volledig teleur.

**11.06 Minister Annemie Turtelboom:** De btw behoort tot de bevoegdheid van de minister van Financiën, mevrouw Becq.

**11.07 Sonja Becq** (CD&V): Ik neem aan dat de btw behoort tot de bevoegdheid van de minister van Financiën, maar de pro-Deoregeling is wel uw bevoegdheid. In uw antwoord op mijn vraag op welke manier u vanuit uw eigen departement ervoor zult zorgen dat een collegiaal genomen beslissing om de btw in te voeren — waar u niet achter staat, wat voor mij oké is — wordt uitgewerkt in een regeling om de rechtstoegang voor de rechtsonderhorige open te houden, stelt u mij zwaar teleur.

Bovendien, mevrouw de minister, heb ik u ook een juridische vraag gesteld en daarop heeft u mij ook niet geantwoord, tenzij ik heel slecht heb geluisterd.

Ik meen dat u vanuit uw bevoegdheid, los van de discussie over de vraag of u hier al dan niet mee akkoord gaat, zou moeten kunnen antwoorden op de vraag of prestaties die worden verricht in het kader van een toegewezen opdracht vanuit Justitie, al dan niet aan btw onderhevig zullen zijn. Dit is een bevoegdheid die u als minister van Justitie heeft.

Er is toch een verschil tussen deze activiteiten? Ik stelde de vraag pro forma, om het u te horen bevestigen. Ik ga er immers van uit dat...

**11.08 Minister Annemie Turtelboom:** Mevrouw Becq, ik ga daar ook van uit, maar...

**11.09 Sonja Becq** (CD&V): U hebt er niet op geantwoord, mevrouw de minister. Ik zeg dan ook dat u mij zwaar teleurstelt. Ik hoorde u bij de vorige vraag over de werklasmeting zeggen dat wij de vraag maar moesten stellen aan staatssecretaris Verherstraeten, de bijkomende minister van Justitie. Nu zegt u dat wij de vraag maar moeten stellen aan minister Geens.

**11.10 Minister Annemie Turtelboom:** Mevrouw Becq, ik zal op uw vragen antwoorden.

Ten eerste, als men mij als minister van Justitie vraagt in een Comorivergadering, waarvan ik geen deel uitmaak, om een werklasmeting te maken, dan doe ik dit en geef ik dit collegiaal aan mijn collega's die beslissingen nemen in die Comori. Nogmaals, ik ben daar niet aanwezig.

Over de 80/20- of 70/30-regeling kunt u zeggen wat u wilt, maar ik neem niet deel aan die vergaderingen. Men vraagt mij om vóór 19 juli een rapport te maken. Er vindt op 17 juli een vergadering plaats en het rapport zal af zijn en zal worden bezorgd.

Als men mij vraagt om dat publiek te maken, dan vind ik het niet meer dan normaal dat ik daarover overleg met de bevoegde staatssecretaris. Dat heb ik geantwoord, u moet mijn woorden niet verdraaien.

Wat de technische vragen betreft, het volgende. Ik weet het nog niet omdat ik de informatie over de btw nog niet gekregen heb van het kabinet en van de administratie van Financiën. Ik ga ervan uit dat het een netto-opbrengst is die ingeschreven is en ik weet dat nog heel wat zaken moeten uitgeklaard worden tussen de twee kabinetten. Ik zal er alles aan doen om ervoor te zorgen dat het voor Justitie zo goed mogelijk is.

U moet echter wel weten dat belastingen in dit land nog steeds de bevoegdheid zijn van de minister van Financiën. Ik wil ook minister van Financiën zijn, ik heb daarmee geen probleem, maar dan moet men mij wel die bevoegdheid geven.

**11.11 Sonja Becq** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik begrijp dat u inderdaad collegiaal overlegt met uw collega's. Dat is geen enkel probleem. Maar dat u als minister van Justitie ook voor uw justitiezaak staat en daarvoor mee opkomt, vind ik even normaal en hoor ik op dit moment niet.

**11.12 Minister Annemie Turtelboom:** Ik neem er akte van dat u het oké zou vinden dat ik de staatssecretaris van Institutionele Hervormingen niet zou consulteren wanneer ik rapporten voor hem maak. Ik neem daarvan akte.

**11.13 Sonja Becq** (CD&V): Mevrouw de minister, ik wil u geen woorden in de mond leggen die u niet gezegd hebt, maar u moet er mij ook geen in de mond leggen die ik niet gezegd heb. U hebt alleen maar gezegd dat u doorverwijst naar staatssecretaris Servais Verherstraeten, dat hebt u wel gezegd.

**11.14 Minister Annemie Turtelboom:** Ik heb gezegd dat ik zal vragen of ik het mag publiek maken, dat ik dat in overleg met hem zal doen, wat ik de elementaire beleefdheid vind binnen een regering.

**11.15 Sonja Becq** (CD&V): Mevrouw de minister, uiteraard is het logisch dat u dat in overleg doet, daar heb ik geen enkel probleem mee. Dat u het rapport niet naar buiten brengt vooraleer het in de regering en in de betrokken groepen besproken is, is logisch en normaal. Maar dat is nog iets anders dan gewoon de verantwoordelijkheid afschuiven.

**11.16 Fouad Lahssaini** (Ecolo-Groen): Je suis étonné que le gouvernement ait annoncé une mesure de TVA sans aucun projet ni aucune piste claire. Comment cela sera-t-il géré? Quelle sera la destination de cet argent? J'ai l'impression, madame la ministre, que ce n'est pas vous qui avez pris cette décision que j'assimile à du bricolage.

Je vous ai interrogée sur les montants indexés qui ont été versés cette année aux avocats. Vous ne m'avez pas répondu à ce propos, mais je pense que vous ne m'écoutez pas.

Donc, vous n'avez pas de réponse? La situation se maintiendra. Le préavis de grève pour le 13 septembre ne sera pas levé, à mon avis.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

**12 Question de M. Olivier Maingain à la ministre de la Justice sur "le budget de l'aide juridique" (n° 18981)**

**12 Vraag van de heer Olivier Maingain aan de minister van Justitie over "het budget voor de juridische bijstand" (nr. 18981)**

**12.01 Olivier Maingain** (FDF): Madame la présidente, je vous remercie d'avoir eu l'amabilité d'attendre que je puisse arriver pour poser mes questions.

Madame la ministre, le premier ajustement du budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2013 fut voté à la Chambre ce 13 juin dernier. En ce qui concerne le budget de l'aide juridique, il prévoit une augmentation de 6,838 millions d'euros, répartie entre l'indemnisation des prestations accomplies par les avocats (5,888 millions d'euros) et le budget relatif au subside visé à l'article 508/19bis du Code judiciaire, soit 950 000 euros permettant de financer les frais de permanence et administratifs.

Il semble ressortir de la réponse apportée à une question posée au Sénat le 6 juin dernier que cette augmentation pourrait être conditionnée au lancement des réformes prévues en ce qui concerne l'aide juridique. En effet, selon le vice-premier ministre, M. Alexander De Croo, membre de votre parti, qui donnait communication de votre réponse à cette question posée au Sénat, "lors du conclave budgétaire d'avril, des montants supplémentaires ont été prévus afin d'augmenter la valeur du point pour 2011-2012, à charge de mettre en place des réformes".

Or, les critiques formulées dans l'avis de la section de législation du Conseil d'État du 10 juin dernier sur le ticket modérateur, si elles étaient suivies, pourraient entraîner une diminution des revenus complémentaires escomptés à l'enveloppe de l'aide juridique.

Madame la ministre, le montant complémentaire prévu dans le premier ajustement budgétaire 2013 sera-t-il immédiatement libéré ou est-il conditionné par les revenus escomptés de la réforme de l'aide juridique?

Sur quelle base va être opérée la répartition entre le montant destiné aux prestations d'aide juridique de deuxième ligne pour la période du 1<sup>er</sup> septembre 2011 au 31 août 2012 et le montant destiné pour les prestations Salduz pour la période du 1<sup>er</sup> janvier 2012 au 31 décembre 2012?

**12.02 Annemie Turtelboom**, ministre: Madame la présidente, cher collègue, la réponse écrite que j'ai sous les yeux n'est pas actualisée. Je dois donc un peu réfléchir.

Nous avons les montants prévus lors du premier ajustement budgétaire. Nous discutons des notifications au sein du gouvernement et plus précisément au cours du Conseil des ministres de vendredi prochain. J'espère qu'on pourra utiliser ces montants le plus rapidement possible car les besoins sont réels. La réforme de l'aide juridique est également en cours.

La répartition entre Salduz et la deuxième ligne se fera sur la base du nombre de points communiqués par les ordres. Nous sommes toujours dans l'attente de cette information.

**12.03 Olivier Maingain** (FDF): Madame la ministre, l'engagement des crédits de l'ajustement budgétaire peut s'effectuer sans attendre l'exécution de la réforme de l'aide juridique. C'est cela que je retiens de votre réponse.

**12.04 Annemie Turtelboom**, ministre: Oui.

**12.05 Olivier Maingain** (FDF): Pour la répartition entre deuxième ligne ordinaire et Salduz, vous dites que ce sera en fonction des points calculés par les ordres. On verra si les crédits sont suffisants mais c'est un autre débat.

Je vous remercie.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

La **présidente**: Comme votre question n° 19055 au point 4 a déjà été posée, nous passons à votre question suivante.

**13 Question de M. Olivier Maingain à la ministre de la Justice sur "l'absence d'une disposition législative organisant un recours contre une décision prise par le Conseil supérieur de la Justice à l'égard des candidats qui présentent le concours d'admission au stage judiciaire" (n° 19213)**

**13 Vraag van de heer Olivier Maingain aan de minister van Justitie over "de ontstentenis van een wetsbepaling die een beroep regelt tegen een beslissing die de Hoge Raad voor de Justitie heeft**

**genomen ten aanzien van de kandidaten die deelnemen aan het vergelijkend toegangsexamen tot de gerechtelijke stage" (nr. 19213)**

**13.01 Olivier Maingain** (FDF): Madame la présidente, madame la ministre, dans l'arrêt 161/2011 du 20 octobre 2011, la Cour constitutionnelle avait conclu que "l'absence d'une disposition législative organisant un recours contre une décision prise par le Conseil supérieur de la Justice à l'égard des candidats qui présentent le concours d'admission au stage judiciaire viole les articles 10 et 11 de la Constitution".

Interrogée au Sénat, en juin 2012, sur les solutions envisagées suite à cet arrêt, vous aviez répondu: "Ma cellule stratégique élaborera, conjointement avec le Conseil supérieur de la Justice, la procédure d'appel visée concernant les articles 10 et 11 de la Constitution".

En conséquence, madame la ministre, pourriez-vous me communiquer les résultats obtenus à ce jour par votre cellule stratégique dans le cadre de cette problématique?

Une modification législative est-elle en voie de finalisation?

Le cas échéant, quel est son contenu et dans quel délai comptez-vous le présenter au parlement fédéral?

**13.02 Annemie Turtelboom**, ministre: Madame la présidente, cher collègue, l'article 2 de l'avant-projet de loi proposé par la ministre de l'Intérieur portant réforme de la compétence, de la procédure et de l'organisation du Conseil d'État insère une possibilité de recours contre ce type de décision dans l'article 14, alinéas 1 et 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'État.

Le Conseil d'État a rendu un avis sur cet avant-projet le 11 juin 2013. Ce projet est donc en voie de finalisation.

**13.03 Olivier Maingain** (FDF): Je vous remercie pour ces informations.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

**14 Question de M. Fouad Lahssaini à la ministre de la Justice sur "la liste de médicaments dans les prisons" (n° 19242)**

**14 Vraag van de heer Fouad Lahssaini aan de minister van Justitie over "de lijst van geneesmiddelen in de gevangenissen" (nr. 19242)**

**14.01 Fouad Lahssaini** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, en raison d'une nouvelle décision du SPF Justice, plusieurs médicaments ne pourront plus être reçus gratuitement en prison sur avis du médecin, mais devront désormais être achetés à la cantine. Cette mesure est entrée en vigueur le 1<sup>er</sup> juillet.

Madame la ministre, sur la base de quelle disposition légale avez-vous pris et mis en application cette décision? Comment êtes-vous parvenue à la conclusion qu'il fallait agir en ce sens?

**14.02 Annemie Turtelboom**, ministre: Monsieur Lahssaini, l'administration pénitentiaire a entamé une longue réflexion sur la réorganisation des soins de santé. L'objectif est d'aboutir à une rationalisation du système, à une amélioration de la qualité des soins et à une réduction structurelle des dépenses. Dans ce cadre, l'administration a constaté qu'elle prenait toujours en charge des médicaments qui, pour un citoyen en liberté, n'étaient pas remboursés par l'INAMI et qui, par ailleurs, sont des produits de confort et/ou dont l'efficacité n'est pas démontrée.

Au total, le coût de la prise en charge avoisine les 170 000 euros par an. Cette dépense ne se justifiant pas, il était logique d'y mettre fin. Bien évidemment, le détenu reste libre d'acheter lui-même ses médicaments, sous sa propre responsabilité, comme le ferait n'importe quel citoyen libre, conformément à la loi de principes.

**14.03 Fouad Lahssaini** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Il s'agit de personnes qui ne sont pas libres! Je trouve donc que votre comparaison est bizarre. Je ne sais pas si vous savez combien gagne un détenu quand il travaille. En général, cela ne dépasse pas 1 euro de

l'heure. Or, dans les prisons, seule une minorité de détenus travaillent. Les autres, dans le meilleur des cas, reçoivent une indemnité comprise entre 20 et 40 euros par mois. L'achat de médicaments risque donc de grever leur budget.

J'ajoute qu'aucun des médecins travaillant en prison n'était au courant de cette démarche de rationalisation des médicaments. Ils n'ont pas été consultés pour savoir quels sont les médicaments qui, comme vous le dites, sont de l'ordre du confort ou inefficaces ou quels médicaments sont indispensables.

À la lecture de la liste des médicaments qui deviendront payants, on constate que certains d'entre eux sont indispensables pour des traitements particuliers. Par exemple, lorsque les toxicomanes sont soignés à la méthadone, d'autres médicaments sont nécessaires afin que le traitement soit efficace.

J'ai le sentiment que le seul critère ayant présidé à cette décision est celui relatif à la réduction des dépenses, à la réduction de l'accès aux soins de santé des couches les plus vulnérables de la société, sachant que les maladies et les problèmes de santé qui se posent dans les prisons sont dix fois, voire vingt fois supérieurs qu'à l'extérieur. Il est donc, selon moi, provoquant de dire que ces gens sont libres de leurs choix, libres d'acheter les médicaments dont ils ont besoin alors qu'ils sont privés de liberté ainsi que d'un certain nombre de moyens pour survivre.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 19233 van de heer Logghe wordt uitgesteld.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.58 uur.*

*La réunion publique de commission est levée à 11.58 heures.*